

VI. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Jakub Drápal

NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Poslušen zákonů své země a svého státu: Obhajoba K. H. Franka očima jeho obhájce JUDr. Kamilla Reslera

OBOR: Právní dějiny

POSUDEK VYPRACOVAL: Mgr. David Kohout

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Přestože obor právních dějin se z hlediska „aktuálnosti“ tematiky může zdát jako problematická právní disciplína, v případě posuzované práce její autor již v samotném úvodu správně naznačuje, že se posuzovaná práce zabývá hodnotami ve své podstatě nadčasovými a aktuálními, jak dokládá na příkladech vztahu obviněného (obžalovaného) a jeho procesního obhájce v případech z nedávné minulosti, popř. v soudobém světě (problematika vztahu společnosti k obhájcům v případech rwandské genocidy, obhájcům osob obviněných z teroristických útoků či znásilnění).

Z tohoto pohledu je proto možno práci posuzovat jako v maximální míře splňující kritéria teoretického významu i nosnosti z hlediska úvah o právnícké (profesní) etice.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

5/5

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Z hlediska systematiky je práce velice ucelená a téma ve vymezeném rozsahu (jak jej autor definoval na str. 5-6 práce) je kvalitně strukturováno do jednotlivých kapitol (podkapitol) v souladu s logickou posloupností hlavních událostí, nad nimiž se autor práce zamýšlí. Pro čtenáře proto není z tohoto pohledu obtížné se v textu orientovat.

Práce mapuje proces s K. H. Frankem z pohledu jeho zástupce Kamilla Reslera jak s přihlédnutím k primárním pramenům (dokument o jeho ustanovení obhájcem ex offio, protokoly ze soudního jednání z archivů a další podání z procesu samotného), tak také pramenů sekundárních (literatura, vzpomínky účastníků). Toto naznačuje, že autor hodnocené práce skutečně aktivně pracoval s řadou dostupných pramenů, na něž odkazuje v seznamu zdrojů – jedná se především o řadu materiálů dostupných v archivech, odborné literatuře, vzpomínkových pracích atd. V širším společenském kontextu, který je u prací SVOČ zcela na místě, je kladně hodnocena i autorem naznačovaná „populární rovina“ procesu, tj. jak např. byl proces s K. H. Frankem uchopen ve filmu Ex offio či v humoristických mediích typu časopisu Dikobraz.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

3/4

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Jazykovou úroveň práce je možno hodnotit jednoznačně kladným způsobem. Autor používá živý jazyk, nebrání se občas ani některým obraznostem (např. při popisu posledních hodin K. H. Franka, které před popravou strávil s dr. Reslerem), hojně a zajímavě pracuje s citacemi, které (s uvedením zdroje) vkládá do textu samotného. Současně ani některé archaické formulace (tj.

formulace autora práce, nikoliv archaismy obsažené v citacích) nejsou na újmu srozumitelnosti práce a naopak v historickém kontextu práce působí zcela přirozeně.

Členění textu na stránce, formátování písma i přehlednost (viz. rovněž bod 2. tohoto posudku) je zcela přiměřená. Z tohoto hlediska je možno jako chybu ovšem vnímat, že v tištěné podobě práce neobsahuje v zápatí číslování stránek, což ztěžuje čtenářovu situaci zejména v případě, kdy si chce podle obsahu vyhledat konkrétní kapitolu k přečtení. V rámci textu je možno nalézt i několik překlepů (chybné skloňování), byť při práci tohoto rozsahu se nejedná o hrubý problém a tyto nedůslednosti nejsou nikterak četné. Přestože to není zcela nezbytně nutné a orientaci v textu to nikterak významně nenarušuje, z hlediska formálních náležitostí práce by bylo vhodné, kdyby autor připojil rovněž seznam použitých (případně i bibliografických) zkratk.

Celkově však práce jednoznačně působí dojmem, že si na ní dal autor záležet, a to jak po obsahové, tak po formální stránce.

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

7/8

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Předkládaná práce je psána nikoliv pouze popisným, nýbrž i úvahovým stylem. Zejména v samotném úvodu práce autor postupuje spíše volným slohem, když vymezuje etická a morální dilemata související s obhajobou osob, které jsou viněny ze závažných zločinů (a mnohdy předem s vysokou mírou pravděpodobnosti se dá předpokládat, že jsou jejich spácháním skutečně vinny). V tomto směru má autor práce vyzrálý přístup, neboť si uvědomuje hodnotu procesního institutu obhajoby i v těchto případech (podobně jako si to dle textu v obecné rovině uvědomoval i Kamill Resler, byť zprvu neměl o obhajobu K. H. Franka zájem a v mnohém mu pak i následně po skončení procesu společensky neprospěla).

Jak uvádí autor, jím předkládaná práce nemá za cíl zpracovat problematiku procesu z perspektivy „kohokoli jiného kromě Kamilla Reslera“. Tohoto přístupu se pak autor po celou dobu systematicky držel a jeho snahou bylo poukázat jak na „vnitřní svět“ obhájce během tohoto vypjatého procesu, tak také na některé jeho procesní taktiky (právně-praktické, ale nezřídka spíše také psychologického rázu). V tomto směru je předmět práce zajímavý a přes tento duchovní rozměr má hodnotu i faktografickou.

Přestože rozsah práce i její (autorem předem přiznaná) vyhraněnost míří spíše na okolnosti spojené s osobou obhájce a ne až tak na proces samotný v jeho právní rovině, určitou obsahovou výtku je možno k tomuto přeci jen vznést. Vzhledem k tomu, že předkládaná práce SVOČ je prací se zaměřením právnickým, bylo by např. vhodné blíže rozebrat po právní stránce argumentaci obhajoby před soudem. Autor upozorňuje na některé námitky spíše jen odkazem – např. že K. H. Frank neměl podléhat československé jurisdikci, nebo že, jak napovídá samotný název práce, byl pouze poslušným vykonavatelem rozkazů z vyšších míst (tzv. Befehlnotstand/superior orders defense). Této právní problematice v užším slova smyslu je proto doporučováno věnovat určitou pozornost alespoň při ústním kole, kdy může autor práce v bližším poukázat na tento rozměr procesu, kterým se nepochybně při své rešeršní činnosti před zpracováním tématu rovněž musel zabývat.

Jak bylo již uvedeno, právě učiněná výhrada není výhradou v pravém slova smyslu, neboť autor od počátku indikoval, že jeho přístup k tématu má být odlišný. V intencích tohoto zvoleného(tj. spíše psychologicko-historického než právního) přístupu je práce kvalitní, zajímavá a přínosná.

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů¹

18/20

Závěrečný komentář:

Jak napovídá celkový počet udělených bodů, práce je dle tohoto posudku hodnocena jako vysoce kvalitní a zajímavá. Celkově vzato splňuje všechna předpokládaná kritéria akademického psaní, a to jak originální volbou tématu, tak prací s prameny i slohovou úrovní.

Vzhledem k celkově zajímavému tématu práce, způsobu jejího zpracování i patrně širokému okruhu již prozkoumaných pramenů je autorovi práce doporučováno uvažovat o dalším prohloubení tématu např. v práci diplomové (i z pohledu hlubší právní argumentace použité v rámci procesu – z pohledu obhajoby i obžaloby, popř. v souvislosti s dalšími procesy konanými v Československu ve sledovaném období).

Otázky k ústní obhajobě:

V čem spočívaly hlavní právní argumenty (v návaznosti na žalobní spis), na nichž dr. Resler zakládal svůj závěr, že by měl být K. H. Frank v plném rozsahu zproštěn obžaloby?

Opíral dr. Resler tyto své argumenty o některé normy psaného práva nebo šlo spíše o morální apel na soudce?

Jak odůvodňoval dr. Resler to, že by K. H. Frank neměl být podroben jurisdikci československých soudů, pokud vezmeme v úvahu obsah tzv. Moskevské deklarace již z roku 1943, která toto v obecné rovině předpokládala?

V Praze dne 10.6.2013

David Kohout, v.r.

¹ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.